

Ett föredrag med avstamp i en turbulent tid

Europa har upplevt ännu en rekordhet sommar med förödande bränder, uttorkade flodbäddar och en statistiskt säkerställd ökad dödlighet. Vetenskapen är tydlig med att vi aldrig skulle ha sett detta utan den globala uppvärmningen och bruket av fossila bränslen.

I skuggan av kriget mellan USA, Israel och Iran var initialt rubrikerna svarta om stigande oljepriser och brist på såväl konstgödsel som plasthandskar. I vår del av världen har larmen tystnat men det vore oklokt att slå sig till ro. Vår civilisation sitter fast i ett destruktivt beroende av olja, kol och fossil gas.

Detta utgör en god illustration av ryggraden i boken *"Klimatet, oljan och tillväxten"*. Utgiven under 2025 har den inte förlorat i aktualitet, tvärtom ger den kött på benen till mycket av det vi ser omkring oss idag och vad som går att ana runt hörnet.

Mitt angreppssätt är att utgå från välrenommerade statistiska källor likt *"Global Carbon Project"* för koldioxidutsläpp, *"Statistical Review of World Energy"* för energi i alla dess former samt *"World Bank"* för BNP och befolkning.

Studier av utvecklingen under de senaste femtio åren ger självfallet inget facit för nästkommande halvsekel, men de historiska erfarenheterna utgör en omistlig kunskapskälla och utgör en stabil grund när man spanar framåt.

Några av de företeelser som jag belyser:

- Jag relaterar den fossila energin till dagens fossila dominans och illustrerar gapet dem emellan. Och visar varför energikonsumtionen måste minska.
- Jag visar på flera avgörande skillnader mellan västvärlden och den stora majoritet som inte är lika lyckligt lottade. Västeuropa ligger bevisligen väl till med sol, vind och elbilar men siffrorna visar att vi inte utgör normen. Vi är undantaget. Och jag visar att Kina inte är en odiskutabel "grön föregångare".
- Jag sätter siffror på (den otillräckliga) frikopplingen mellan ekonomisk tillväxt och CO₂-utsläpp och visar att den "gröna tillväxten" inte var något annat än en seglivad myt.
- Jag ger en indikation på när flödet ur de fossila kranarna kan komma att sina. Och argumenterar för att det inte kommer att rädda klimatet men riskerar välfärd, demokrati och fred.
- Jag belyser den oundvikliga konflikten mellan en snabb elektrifiering och återvinning av kritiska råvaror.
- Jag lutar mig mot både filosofer och naturvetare när jag bestämt hävdar att tillväxt aldrig kan vara ett normaltillstånd. Det är med nödvändighet en övergående händelse.

<https://forfattarformedling.se/forfattare/stellan-tengroth/>

Mail .: stellan.tengroth@gmail.com

Tel .: 0706 – 72 71 62

<https://www.tillvaxtreflektera.se/foredrag/>

Allt hänger samman

I *"Klimatet, oljan och tillväxten"* lyser de svepande adjektiven och de ljusa politiska visionerna med sin frånvaro. Istället tar boken spjörn mot trovärdig statistik, grundläggande fysik och skarpt utmejslade siffror.

Sedan årtionden är sambanden mellan de fossila bränslena och den globala uppvärmning en väletablerad sanning. Dessa illustreras i boken och utgör ett ständigt närvarande bakgrundsbrus, men den andra sidan av myntet har alltför ofta hamnat i skymundan.

Det går inte att blunda inför att oljan, kolet och den fossila gasen har varit en förutsättning för den ekonomiska tillväxten och avgörande för det moderna samhället som i sitt sköte rymmer så mycket gott. Även om det är nödvändigt att frigöra sig från det fossila oket kommer det inte att ske utan smärtsamma uppoffringar.

Såväl de fossila bränslena som de metaller som utgör kärnan i mycket av den "gröna omställningen" är, per definition, ändliga resurser. De återstående reserverna av dessa kritiska naturresurser har historiskt uppvisat en "magisk" förmåga att öka i storlek samtidigt som oljekällor och malmkroppar bevisligen har åderlåtits. En företeelse som granskas och som – på gott och ont – visar att utvinningen av dessa inom en överblickbar framtid kommer att passera en topp. Något som, dessvärre, inte blåser faran över för klimatet ...

Inom miljörelsen ställs ofta hoppet till ny smart och fossilsnål teknik, men den kritiska blicken lyser alltför ofta med sin frånvaro. Mina robusta analyser visar däremot att "grön teknik" som elbilar, vätgaslagring och fossilfri energi, visserligen öppnar nya möjligheter, men att de är otillräckliga för att hålla klimat-, resurs- och energikriserna stången.

Till skillnad från vad man kan höra i många andra sammanhang utlovar jag inte något okomplicerat och "lyckligt slut" på historien.

Istället utmynnar det hela i en maning att stärka förmågan att hantera störningar och kriser. Kriser som vi inte känner till vare sig karaktär, omfattning eller tidpunkt. Resiliens borde vara ledordet framför andra!

Min bakgrund är civilingenjörens med ett yrkesliv präglad av beräkningar och analyser inom såväl det privata näringslivet som i det offentliga.

Sedan drygt femton år har jag intresserat mig för problemkomplexet miljö, energi och tillväxt.

Tidigare utgivning innefattar bland annat *"Tillväxt till döds"* och *"Att svära i kyrkan – tjugofyra röster om evig tillväxt på en ändlig planet"*.

ISBN 978-91-981467-3-8

Stellan Tengroth

<https://www.tillvaxtreflektera.se/bocker/klimatet-oljan-och-tillvaxten/>

Tillväxt-reflektera

